

لااقل از مردم عذرخواهی کنید

آرمان ملی – یاسمین طالقانی: اصلاح‌طلبان هیچگاه نافی اشتباه و کاستی در امور نیستند به‌ویژه زمانی که خودشان در مسئولیت حضور داشتند. به اعتقاد آنها عذرخواهی از جامعه نه تنها سبب کاهش اعتبار نمی‌شود بلکه اطمینان جامعه را به مسئولان اضافه خواهد کرد و تلاش برای رفع نقایص را می‌افزاید. از جمله سیدمحمدخاتمی به عنوان لیدر اصلاحات که هراسی از عذرخواهی از مردم ندارد چنان‌که در پیام نوروزی سال جاری تاکید کرد: «همه کنشگران سیاسی، چه آنهایی که در قدرت هستند، چه آنهایی که در قدرت نیستند، چه آنهایی که دارای قدرت و اختیارات فراوان هستند و مسئولیت ندارند یا احساس مسئولیت نمی‌کنند همه باید از این ملت عذرخواهی کنند.»

رئیس‌جمهور اسبق کشورمان گفته بود: «ترجیح می‌دهم به جای تریبک به مردم، به خاطر رنج‌ها و ملال‌هایی که داشته‌اند، اظهار همدردی و همراهی کنم. من از کشتی‌ها و کمبودهایی که در کارم بوده، عصبانانه از مردم ایران عذرخواهی می‌کنم.» وی تصریح کرده بود «عذرخواهی واقعی کسانی که در قدرت هستند، اصلاح سیاست‌ها، رویکردها و روش‌هاست. از یاد نبریم که هزینه اصلی را ملت ما پرداخت و به خصوص طبقات محروم جامعه را با کمال تأسف آنگونه که شایسته آنان بود بهره‌مناسبر از دریافت نکردند. ۱۲ اردیبهشت محمدجوادظریف هم نشان داد عذرخواهی به معنی کوچک شدن نیست. او با بیان اینکه در سحرگاه ضربت خوردن شاه‌مردان و به هنگام اعمال شب قدر، همه کسانی که به باور خودم به من تهمت و افترا زده بودند را بخشیدم و امیدوارم مردم بزرگوار ایران و همه عاشقان سردار و به‌ویژه خانواده بزرگوار سلیمانی عزیز نیز بنده را ببخشایند، تاکید کرد: عرایض بنده – که هیچ ادعایی جز صداقت بر قطعیت آن ندارم – درای از عظمت شهید سلیمانی و نقش بی‌بدیل او در بازآفرینی امنیت ایران، منطقه و جهان نمی‌کاهد، ولی اگر می‌دانستم جمله‌ای از آن عرایض انتشار عمومی پیدا می‌کند، حتماً معوجم گذشته آن را بر زبان نمی‌آوردم. و بگزارم به هم‌چون یعنی در ۱۳ اردیبهشت اسامال مصطفی تاجزاده، کااندانی انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ به عذرخواهی محمدجوادظریف بابت مصاحبه‌های واکنش‌شان داد. تاجزاده در توییتی از اینکه ظریف مجبور به عذرخواهی از عالم و آدم شده‌است، نوشت که به سهم خود او از عذرخواهی می‌کند این فعال سیاسی در ادامه آورده‌است: «من کامل صاحب‌ه شما را گوش کردم و مانند نوع شهروندانی که آن را شنیدند، از آن بهره‌بردم. من هیچ توهین و تهمت و حتی نکته غیراخلاقی در آن ندیدم.

عذرخواهی کنید

در سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی بود که محمدرضا عارف لازم دانست با مردم درددل کند. در بخشی از نوشتار اینستاگرامی او آمده‌است: جمهوری اسلامی ایران، به‌عنوان پارادایم برآمده از انقلاب ۵۷، در هر لحظه و زمان و برای موفقیت در برابر موانع، راهی غیر از بازگشتی روزآمد به اصول برسانزنده‌ی گفتمان انقلاب ندارد. بدیهی‌است که گفتمان انقلاب، به‌واسطه استقلال طلبی، از بدو شکل‌گیری و استقرار، مورد توجه‌ی بیگانگان همچون جهان است. راه‌مقابله موثر بر توطئه‌های بیگانگان همچنان از مسیر اتحاد حاکمیت و ملت می‌گذرد. علت غلٔ محذئهٔ انقلاب، وحدت کلمه بود، علت مبغیة انقلاب نیز همچنان وحدت کلمه‌است؛ وحدتی بامسما که در آن حاکمیت خود را نمایندند مطالبات تاریخی ملت و مبتنی بر اصول، ارزش‌ها و مبانی انقلاب بدانند. از طرفی امروز دستاوردهای انقلاب در سطوح مختلف برای افشار ناگوان و فراتر از آن برای کشورهای دوست و دشمن، غیر قابل کتمان است. همچنان که برخی انحرافات از این اصول، که از بدو شکل‌گیری بر نظام تحمیل شدند، در ایجاد برخی ناکامی‌ها، کاستی‌ها، عقب ماندگی‌ها و توسعه‌نیافتگی‌ها نقش آفرینی کرده‌اند. برای‌گذار به وضعیت مطلوب و غلبه بر این مخاطرات، آسیب‌شناسی همه جاذبه‌ای با محوریت منافع و مصالح ملی و بازآزویی اصول انقلاب، بیش از هر زمانی لازم‌است. در وهله نخست، پیشنهاد می‌کنم مسئولان نظام به واسطه برخی نارسایی‌ها و کم‌کاری‌ها از مردم نجیب ایران متواضعانه عذرخواهی کنند. اینجانب به سهم خود به خاطر برخی قصورهای احتمالی در زمان تصدی مسئولیت‌هایی که در ادوار مختلف داشتم از ملت بزرگوار ایران پوزش می‌خواهم. معتقدم یکی از چالش‌هایی که حاکمیت با آن روبرو است، عدم صداقت و نقاشیت‌هاست. در طول ۴ دهه گذشته، عدم صداقت با ملت ایران در مقاطعی آسیب‌های جدی به روند توسعه و پیشرفت ایران وارد کرده و باعث ایجاد هزینه‌هایی برای کشور و ملت شده است. در دهه پنجم انقلاب شکوهمند اسلامی ایران، بر ترمیم شکاف بین حاکمیت و ملت به‌ویژه ارتقای اعتماد بین مردم و مسئولان که در چند دهه گذشته آسیب جدی دیده‌است بیش از هر زمان دیگر فوریت دارد. عبور از منطق اندک سالاری به روش و رویکرد مردم‌سالاری مد نظر رهبر فقید انقلاب اسلامی، گذار از روایت‌های ایدئولوژیک با حقوق شهروندی، روزآمد سازی گفتمان انقلاب، انطباق دادن مصالح و منافع نظام با منافع و مصالح کشور و ملت، بازگشت به محکمات اندیشه رهبر فقید انقلاب مبنی بر موسس بودن رای ملت و نیز نقد خطاهای ۴ دهه گذشته راهبرد صواب و متضمن امنیت، توسعه و پیشرفت و تقویت جمهوری اسلامی ایران است. می‌طلبم که با رویکرد منطقی گفت‌وگو ملی، همه مسئولان انقلاب گرد هم آمده، با وحدت و همدلی، راه را بر کسانی که خواب‌های شومی برای تجزیه و فروپاشی ایران اسلامی دیده‌اند، ببندند. متأسفم که بگویم، گام نهادن در بیرهراه اختلاف، اصرار بر خطاهای گذشته و نشنیدن صدای مختلف، راه خسران ملک و ملت، انقلاب و نظام جمهوری اسلامی و فرصت دادن به دشمنان و بدخواهان است. بر همگان ، بالاخص نهادهای مختلف حاکمیت، فرس ائت است که ظرفیت‌های متکثر ایرانی، اسلامی، در زمینه‌های، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی را برای تقویت وحدت ملی و غلبه بر مخاطرات احتمالی، بیش از پیش تجمع کنیم. امروز غنی‌سازی وحدت ملی، مبتنی بر دستاوردها و دانش نخبگان عرصه‌های مختلف، تجارب گذشته و بازخوانی روزآمدی از اصول برسانزده انقلاب ۵۷ و اصلاح رویکردها، تنها راه حل مسائل ملت و کشور است.

«آرمان ملی» بررسی می‌کند:

۷۱ درصد رفتار «جام‌جم» را غیرمنصفانه دانستند

شوگ زنان اصلاح‌طلب به رسانه انتقادناپذیر

آرمان ملی – **مظهره شفیعی:** تصور کردند با توهین و تهمت به زنان اصلاح‌طلب در یک برنامه دل‌واپسانه به نام جهان آرا راایشان در حکم یک پیرپوزی است اما نمی‌دانستند با این اقدام مخاطبان صداسویما را هم وادار به اعتراف به بی‌اخلاقی این رسانه در مواجهه با طیف سیاسی منتقد خودش خواهد کرد. زهرا شجاعی و شهیندخت مولاوردی تنها برای پاسخ به اتهاماتی که در هفته گذشته متوجه آنهاشد در جهان آرا حضور یافتند و از قبل می‌دانستند که تغییری در سیاست‌های ضد اصلاح‌طلبی این رسانه ایجاد نشده‌است. پس از همان ابتدا تاکید کردند جز سخی خاتمی می‌دانستند که تغییری در رد ادعاهای مطرح شده درباره خودشان از سوی خانمی که هویت شناخته شده‌ای نداشت، صورت نمی‌دهد. این در حالی بود که مجری و برنامه‌ریز آن جهان آرا اندیشه دیگری داشتند که با هوشیاری شجاعی و مولاوردی ناکام مانند. عصبانیت عوامل جهان آرا از برهم خوردن برنامه‌شان را واکنش مجری این برنامه، به خداحافظی با مولاوردی و شجاعی عیان بود.

روایت ۳ زن از صداسیما
معصومه ابتکار توییتی منتشر کرد که در آن آمده است: «رسانه‌ای که در ده‌ها شبکه

۲۴ ساعته حرف یک طرفه و بعضاً نادرست را به مخاطب تحمیل می‌کند، نتواست برای یک ساعت دفاع از ۷ زن مسلمان از اتهامات را تحمل کند. ترک چنین برنامه طراحی شده‌ای که امکان پاسخگویی لازم را سلب می‌کند، حرکتی اعتراضی و ناگزیر برای توقف #تهمت، #دروغ و بی‌عدالتی است. شهیندخت مولاوردی هم درباره خروج از برنامه توضیح داد: اگر در همان ابتدا و قبل از شروع برنامه به ما می‌گفتند که مهمان تلفنی هم داریم و این خانم قرار است باید ما قطعاً وارد برنامه نمی‌شدیم شاید اگر مهمان دیگری هم بود و این‌ها مطرح می‌کردند ما می‌گفتیم حرف‌های جدید دارند و می‌خواهند ارائه دهند اما چون این خانم را روی خط آوردند و ما احساس کردیم که کارشان غیر حرفه‌ای و بی‌اخلاقی محض است در این شرایط با آقای مجری وارد بحث شدیم و اعتراض کردیم و منتظر شدیم که تماس تلفنی را قطع کنند و چون این کار را نکردند و ادامه داد و وقت ما را تمام گرفت و بعد از آن نیز یک خانم دیگر را پشت خط آوردند و نصف بیشتر برنامه رفت و ما هم دیدیم که به‌زمان پایان برنامه نزدیک می‌شویم و زمانی برای ما باقی نمانده که اگر در اختیار ما قرار بگیرد بخواهیم پاسخ اتهامات واهی این افراد را بدهیم بنابراین در یک لحظه با خانم شجاعی هماهنگ کردیم و هر دو از جایمان بلند شدیم و برنامه را ترک کردیم. زهرا شجاعی هم ظاهراً رفتار صداسویما را پیش‌بینی کرده بود چرا که چند روز قبل از برگزاری برنامه جهان آرا گفته بود: چه‌راهی که در برخی از برنامه‌های صدا و سیما از زن ارائه شده‌ند در جامعه یافت می‌شود

«آرمان ملی» جلسات اخیر روحانی با ناطق، خاتمی، لاریجانی و باهنر را بررسی می‌کند

دیدارهایی با هدف احیای جمهوریت نظام

علیزاده طباطبایی: کارگزاران جلسات مشترکی با روحانی و لاریجانی داشته‌اند

آرمان ملی – **حمید شجاعی:** دیدارهای بزرگان اصلاحات با چهره‌های مطرح اعتدالی این روزها بسیار مورد توجه رسانه‌ها قرار گرفته‌است و هر کسی از ظن خود نسبت به این دیدارها و محتویات آن واکنش نشان می‌دهد. برخی محور این دیدارها و نشست‌ها را انتخابات پیش‌رو قلمداد می‌کنند و برخی علت آن را تشکیل دولت سایه برای نقد دولت مستقر می‌بینند. اما پر واضح است که این دیدارها نه تنها برای این امور نیست بلکه بیشتر جنبه عمومی و ملی دارد و دید و بازدیدهای چهره‌هایی چون خاتمی، روحانی، سیدحسن خمینی، ناطق‌نوری، لاریجانی، جهانگیری و باهنر بیشتر حول محور مسائل مهم کشور و بازگرداندن جمهوریت نظام، بازگشت به مردم و قانون اساسی شکل گرفته‌است. دیدارهایی که پیش از این در سال‌های گذشته نیز با حضور مرحوم آیت‌ا... هاشمی رفسنجانی صورت می‌گرفت و به نظر می‌رسد پس از این نیز با حضور چهره‌ها و بزرگان اصلاحات و اعتدال ادامه یابد.

نشست سران اصلاح و اعتدال

چندی پیش بود که برخی رسانه‌ها از دیدار و نشست مشترک سیدمحمد خاتمی، حسن روحانی، علی‌اکبر ناطق‌نوری و سیدحسن خمینی با محوریت تحلیل شرایط سیاسی کشور و مسائل مختلف خبر دادند و حتی در این میان برخی رسانه‌ها به مسائلی همچون سلسله نشست‌های برای تدوین برنامه‌هایی برای انتخابات پیش‌رو یا ایجاد دولت در سایه و... نیز پرداختند که به نظر می‌رسد با توجه به شرایط جامعه و اولویت داشتن مسائل مهم‌تر اینگونه تحلیل‌ها چندان محلی از اعراب نداشته باشد. هر چند که دیدار سران و اصلاحات و اعتدال تا زگی ندارد و از سالیان گذشته نیز برسوم بوده که این بزرگان هر از چندی گرد یکدیگر جمع شده به‌رصد احوال سیاسی کشور و گفت و شنود پرداختند. اما اینکه درصدد برنامه‌ریزی و کار تشکیلاتی در راستای هدفی

خاص چون انتخابات یا قرار گرفتن تحت عنوان دولت در سایه باشند اینگونه نبوده‌است. چرا که حداقل امروز نمی‌توانند در قبال دولت رئیسی موضع گرفته و در مقام اپوزسیون و دولت در سایه به نقادی بپردازند چون اولاً به لحاظ رسانه‌ای اقتدر برد ندارند که جامعه را با خود همراه کنند و از طرف دیگر جامعه نیز هنوز از آنها و دولت روحانی و عملکردش فارغ نشده و عده‌ای هنوز بسیاری از ناراضیاتی‌ها را ناشی از عملکرد اقتصادی دولت روحانی قلمداد می‌کنند. چنانکه اخیراً نیز جواد امام مدیر عامل بنیاد باران در خصوص جلسات حجج‌اسلام سیدمحمد خاتمی، ناطق‌نوری، سیدحسن خمینی و حسن روحانی گفته بود: «جلسات آقای خاتمی با این افراد تشکیلاتی نیست، شاید دیدارها دید و بازدیدهایی داشته باشند، ولی هیچ جلسه تشکیلاتی که بخواهند راجع به انتخابات‌های آینده یا بحث‌های اینچنینی بین آقایان صورت بگیرد، مطلقاً صحت ندارد.» به همین جهت فعلاً نمی‌توان این مساله را در نظر گرفت. اما نکته مهمی که می‌توان در خصوص نشست‌ها و دیدارهایی که سران اصلاحات و اعتدال مطرح کرد این است که چهره‌هایی چون سیدمحمد خاتمی، ناطق‌نوری، سیدحسن خمینی و حسن روحانی بیش از مناسبات قدرت در پی پویایی و بالندگی نظام هستند و از همین جهت است که بارها و بارها چه در زمان حضور خود در مصدر امور و چه زمانی که در حاشیه قدرت قرار داشته‌اند به بحث جمهورییت نظام و احیای آن تاکید داشته‌اند و همواره به بازگشت به قانون اساسی و اجرای اصول مترقی و مستمسر ح‌آن را تاکید داشته‌اند. از طرفی برخی عملکردهای ناموفق اقتصادی باعث شده تا ناراضیاتی‌های بسیاری از مردم بروز و ظهور کند و انتقاد رخ داده در حوزه‌های سیاسی باعث شده تا اعتماد عمومی خدشه‌دار شده و به طرز محسوسی کاهش یابد. لذا به نظر می‌رسد که بهتر است شرایط به سمت و سویی برود تا فضا باز شده و هر چه بیشتر به مردم و آرمان‌های

و نه الگوی مطلوبی است در واقع این نمونه و مدل زن را باید فقط در این رسانه جست‌وجو کرد. اگر مدیران صدا و سیما اجازه دهند می‌خواهم این نکته را متذکر شوم که صدا و سیما رسالت خودش را در ارائه یک الگوی موفق و توانمند از زن ایرانی آنگونه که ایده‌آل جامعه اسلامی است، انجام نداده، در صورتی که چهره‌های موفق زنان در جامعه به وفور یافت می‌شوند جادارد که این زنان در صدا و سیما مطرح شده و حتی در سطح بین‌المللی نیز به نمایش گذارده شوند.

تداوم آثار شوک به جهان آرا

بازندگان به چالش کشیدن اصلاح‌طلبان در صداسویما تصور این شکست را نداشتند و در شوک هستند. دیروز امیر حسین ثابتی مجری برنامه جهان آرا نوشت: «صحنه‌آرایی اسم‌رمزشان برای توجیه هر شکستی در عرصه سیاسی است. بعد از عیان شدن دست خالی‌شان از استدلال «فرار از پاسخگویی» را صحنه‌آرایی می‌نامند.» واکنش مخاطبان توییت ثابتی و کامنت‌هایشان جالب بود. یکی از مخاطبان نوشته است: «در برنامه‌های چالشی مجری باید بی‌طرف باشه که شما نبود. قصد داشتی ثابت کنی حق با خانم فاطمه شجاعیه. این خانم در برنامه قبلی اتهامات زیادی را ناراضیاتی‌ها را نباید در این برنامه حتی به صورت تلفنی حضور پیدا می‌کرد» ثابتی به رسانه‌های همسوا باخودشان یعنی فارس پناه برد و گفت: «با خانم زهرا شجاعی تماس گرفتم گفتند من نمی‌ایم مگر اینکه خانم مولاوردی هم در برنامه حضور داشته باشد و ما گفتیم هیچ مشکلی وجود ندارد هم خانم مولاوردی حضور

اصیل انقلاب که جمهوریت یکی از مهم‌ترین وجوه بارز آن بود، باز گردیم.

نشست محسن هاشمی با روحانی و لاریجانی

یک عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران در رابطه با تشکیل دولت در سایه توسط احزاب اصلاح‌طلب اظهار داشت: ماهیت و شاکله احزاب ایجاد دولت در سایه است تا بتوانند به صورت قانونی قدرت را در اختیار بگیرند. احزاب اصلاح‌طلب در حال بازسازی خود و بررسی علت تمایل مردم به حضور در پای صندوق‌های رای هستند. سید محمود علیزاده طباطبایی گفت: احزاب اصلاح‌طلب اعم از حزب کارگزاران سازندگی و حزب اتحاد ملت کنگره‌های خود را برگزار کرده‌اند و دبیران کل انتخاب شده و در حال برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری برای مسائل روز هستند. فعالیت احزاب اصلاح‌طلب آغاز شده و تمام کمیته‌ها که زمینه‌های مختلف اعم از اقتصادی شروع به کار کرده‌اند. کمیته اقتصادی احزاب اصلاح‌طلب مسائل اقتصادی را مورد بررسی قرار داده تا با شناخت نقاط ضعف دولت سیزدهم، پیشنهادات خود را به دولت ارائه دهند. وی در این خصوص که این فعالیت‌ها به نوعی همان تشکیل دولت در سایه محسوب می‌شود تاکید کرد: احزاب اصلاح‌طلب درصدد تشکیل دولت در سایه هستند. احزاب برنامه‌ریزی می‌کنند تا دولت را از دست گروهی که بر مسند کار هستند، بگیرند. این فعال سیاسی اصلاح‌طلب در رابطه با جلسات اخیر حسن روحانی، رئیس دولت تدبیر و امید، با سران اصلاحات اظهار کرد: آقای روحانی در روزهای اخیر با آقایان ناطق‌نوری، خاتمی، و باهنر و لاریجانی جلساتی داشته‌است. سران اصلاحات می‌خواهند جمهوریت نظام را احیا کنند. اسحاق جهانگیری هم در جلسات روحانی با سران اصلاحات حضور دارد و هم فکری می‌کند. مهمی و اسحاق جهانگیری با کارگزاران در ارتباط هستند و موضوعاتی را در زمینه‌های مختلف مورد بحث و بررسی قرار می‌دهند. علیزاده طباطبایی در مورد کمک حزب کارگزاران به تیم روحانی برای تشکیل دولت در سایه تصریح کرد: آقای محسن هاشمی اخیراً با آقای روحانی و لاریجانی دیدار کرده و به زودی آقای مرعشی هم جلسه‌ای را با آقای روحانی خواهد داشت. احزاب همگی دولت در سایه هستند، جلسات مشترکی را در خصوص تشکیل دولت در سایه داشته‌ایم و صحبت‌هایی شده‌است.

مردم‌رادر تصمیم‌سازی‌ها دخالت دهید

در سالگرد انقلاب اسلامی بار دیگر نقش مردم در تحولات مهم نمایان شد. یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب با اشاره به اینکه شعار دیگر انقلاب، آزادی بود، عنوان کرد: همیشه بحث این بوده‌است که چرا ما با دوران رژیم گذشته مبارزه کردیم؟ علت مبارزه‌مان این بود که آزادی بیان نداشتیم و نمی‌توانستیم مطلبی را به نقد بگذاریم و یا با روشنگری اذهان جامعه را نسبت به اتفاقات و رویدادهای جاری کشور روشن کنیم و نسبت به رفع نیازهای مردم گامی برداریم. اشرف بروجردی تاکید کرد: هنگامی که در بحث آزادی ورود می‌کنیم منظور آزادی بیان و آزادی عمل است و اینکه منافع کشور را با رعایت اینکه افراد بتوانند حرف‌شان را بزنند و نقدشان را بیان کنند دنبال کنند. فعال سیاسی اصلاح‌طلب تاکید کرد: مردم باید در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌ها مشارکت داشته باشد و حاکمیت رای و نظر آنها را در همه مسائل مهم و کلان کشور دخالت دهد.

باید موانع را از سراه برداشت

اصلاح‌طلبان با اینکه در قدرت نیستند اما دلسوز کشورند و همگان را تاکید به عدم ناامیدی و تلاش برای رفع مشکلات می‌کنند مانند یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب که دیروز گفت: امیدواریم مسیر جدیدی که باز شده‌است و حرف‌های جدیدی که زده می‌شود، منهای دیدگاه تانک‌دو به بحث جمهورییت نظام و احیای مرحله عمل برسد و کشور را از این حالت خارج و موانع را از سر راه بردارد. مصطفی درایتی درباره صحبت‌های رئیس‌جمهور مبنی بر این که «بایان وضع موجود نباید بر مسند مدیریت بماند»، گفت: بله، ما موافق هستیم افرادی که بانی وضع موجود هستند در مدیریت‌ها نباشند و لازمه این حرف این است که بگویم دولت بساطش را جمع کند، چرا که یقیناً اطرافیان رئیس‌جمهور و وزرایش جزو همین افراد هستند. مردم هم می‌دانند کسانی که دیروز با مذاکرات مخالفت کردند جار و جنجال در کشور راه انداختند و مسئله سازی کردند باینان وضع موجودند.

ایده تشکیل صندوق ذخیره‌ارزی در سال ۷۷

ورود منابع صندوق توسعه ملی به بودجه و حساب ویژه برای جبران هزینه، آن را بیش از صندوقی برای ذخیره ارز به محلی برای تأمین کسری‌های دولت تبدیل کرده‌است. رئیس سابق بانک مرکزی در توییتی نوشت که اگر بر داشت‌های بی‌رویه از صندوق ذخیره ارزی نبود این صندوق به نحو درست امروز باید بیش از یکصد میلیارد دلار ذخیره قابل حصول داشته باشد. عبدالرضا همتی در این توییت نوشته‌است: نوروز ۱۳۷۷ ایده تشکیل صندوق ذخیره‌ارزی (صندوق توسعه‌ملی) را باهدف کاهش وابستگی بودجه جاری به نفت ارائه کردم. در بازداشت‌های بی‌رویه نبود و منابع صندوق به نحو درست سرمایه‌گذاری می‌شد، با گذشت ۲۳ سال، امروز باید بیش از یکصد میلیارد دلار ذخیره قابل حصول داشته باشد. وی همچنین تصویر نامه خود به سیدمحمدخاتمی رئیس‌جمهور وقت و پیشنهاد ایجاد صندوق ذخیره‌ارزی به همراه دستوره‌های مرتبط دیگر از سوی خاتمی را منتشر کرده‌است.

گفت‌وگو

محمدجواد جمالی نویندگانی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

محدودیت‌ها

اجازه لغو تمامی تحریم‌ها را نمی‌دهد

در مرحله چانه‌زنی به سمت توافق هستیم

آمریکا هنوز به فکر افغانستان است

آرمان ملی – **علیرضا پورحسین:**

رفت و آمدهای قطر به ایران و آمریکا از یک سو و از سوی دیگر انتشار خبر دیدار نماینده ویژه رئیس‌جمهوری ایران در امور افغانستان، با نماینده

ویژه قطر در امور افغانستان سبب شد تا گمانه‌زنی‌ها در خصوص این رفت و آمدهای دیپلماتیک بیشتر شود. رفت و آمدهای که با موضع‌گیری مثبت نسبت به مذاکرات وین هم‌زمان شده و به نظر می‌رسد تعامل و دیپلماسی به مرور در حال غلبه بر فضای تنش‌آمیز است. در همین راستا بیان این مطلب که می‌توان به یک توافق برد برد بزودی دست پیدا کرد، از سوی مسئولین ایرانی نشان می‌دهد که یک پروژه بزرگ دیپلماتیک آغاز شده‌است که می‌تواند منجر به نتیجه بخشی چند پرورنده مهم منطقه‌ای باشد. در راستای بررسی این مسائل، «آرمان ملی» گفت‌وگویی با محمدجواد جمالی نویندگانی، نایب‌رئیس کمیسیون سیاست خارجی مجلس دهم داشته‌است که در ادامه می‌خوانید.

با توجه به گفته‌های مسئولین ایران مبنی بر پذیرش آمریکا که برخی تحریم‌ها علیه ایران را لغو کند، آیا می‌توان به اهداف متصور در مذاکرات وین دست پیدا کرد؟

شرایط در مذاکرات وین به گونه‌ای است که امروز دیگر مخالفی وجود ندارد و همه طرف‌های مشارکت‌کننده خواهان این هستند که هرچه سریع‌تر بحث مذاکرات به نتیجه برسد. حتی برخلاف انتظارات اروپا نیز خیلی کار شکنی نکرده و به علت‌هایی که برای خودشان متصور هستند می‌خواهند تا برجام احیا شود و تضمین‌های امنیتی برای خود فراهم کنند. مشخصاً هنوز تبلیغات و ضدتبلیغات علیه برجام وجود دارد و جریان سازی‌ها همچنان تداوم دارد تا فشارها منجر به اتفاق خاصی شود. آن‌چه که اهمیت دارد این موضوع است که در هر حله چانه‌زنی‌ها تا می‌توانیم باید به فکر منافع کشور خودمان باشیم و این مساله باید امروز اولویت سیاست خارجی شود تا برای ما تبعات مثبت در پی داشته باشد. باید توجه داشت که تعامل با طرف‌های مقابل برجام نه تنها خواهد بود و نه بی‌دردسر پیش خواهد رفت و به همین علت باید به تمامی جوانب امر واقف بوده و به فکر منافع ملی خود باشیم. امروز هم دولت ایران و هم دولت آمریکا از شکست مذاکرات خوشنود نخواهند و شد و به همین علت باید به نظر می‌رسد در کوتاه مدت مانع خاصی در مسیر مذاکرات ایجاد شود و توافقی آینده با چالش مواجه شود. اگر امروز نیز مذاکرات طولانی شده به علت چانه‌زنی‌های مراحل آخر است هر طرف حتی اگر می‌تواند یک امتیاز بیشتر بگیرد، اینکه عنوان می‌شود رفع بخشی از تحریم‌ها ممکن شده‌است یک سیگنال مثبت است که توافق بیش از هر زمان دیگری در دسترس است. آمریکا نیز سیگنال‌های مثبت زیادی ارسال کرده‌است که آخرین آن رفع تحریم کشتی است که برای ایران کار می‌کرده‌است. باید توجه کرد که برای رفع کامل تحریم‌ها محدودیت‌هایی وجود دارد که باید به آن‌ها نیز توجه شود. در مجموع به نظر می‌رسد از هر مرحله چانه‌زنی‌ها و فشارها در حال عبور به سمت توافق هستیم.

آیا هم‌زمان با مذاکرات وین، توافقی‌های دیگری نیز در منطقه در حال انجام است؟

مشخصاً موارد زیادی در منطقه و جهان وجود دارد که عرصه رقابت و مجادلات دیپلماتیک شده‌است. یکی از این موارد که در کنار ایران قرار گرفته، مساله افغانستان است. افغانستان یک صحنه رقابت میان ایران و آمریکاست. در دست است که آمریکا از افغانستان خارج شده و دیگر حضور نظامی در این کشور ندارد اما هنوز هم آمریکا به افغانستان فکر می‌کند و به فکر منافع خود در این کشور است. باید توجه داشت که هم ایران و هم سایر نقش‌آفرینان در افغانستان می‌خواهند به وسیله کارت طالبان حضور خود را تثبیت کنند و امتیازاتی به‌دست آورند. طالبان به‌خاطر ضعف‌هایی که دارد مجبور است از دیگران کمک بگیرد و این امر فرصتی ایجاد می‌کند تا سایر کشورها در این حوزه به فکر معامله باشند و اموری را مدنظر قرار دهند.

سفر نماینده ویژه ایران در امور افغانستان به قطر به این مساله مربوط است؟

قطر مشخصاً یک حرکتی را آغاز کرده‌است که می‌خواهد نقش خود را در عرصه بین‌الملل پررنگ کند. به ملت طالبان از قدیم در قطر دفتر نمایندگی داشته‌و از طریق همان دفتر با آمریکا ارتباط می‌گیرند و مذاکره می‌کنند. به علت این همکاری سیاسی بین قطر و طالبان، قطر نفوذ زیادی بر طالبان دارد و به همین علت به نظر می‌رسد قطر در حوزه افغانستان نیز می‌خواهد اقداماتی انجام دهد. باید توجه داشت که قطر علاوه بر اینکه با طالبان رابطه خوبی دارد، با ایران و آمریکا نیز رابطه بسیار خوبی دارد. این دلیل موجهی است که نماینده ویژه ایران در افغانستان می‌خواهد برای ثبات افغانستان تلاش کند زیرا خود نیز سال‌ها در افغانستان سفیر بوده و با این کشور آشنایی کامل دارد. در نگاه کلان ارتباط‌های میان برجام و سایر تحولات منطقه‌ای وجود دارد اما این سفر محتر از مساله برجام است. ایران مشخصاً نمی‌تواند نسبت به افغانستان بی‌تفاوت باشد و آینده افغانستان برای ایران بسیار مهم است. این اهمیت جنبه‌های مختلفی دارد زیرا میان ایران و افغانستان قراردادهایی وجود دارد که باید در دوران جدید نیز این فاهم‌ها پابرجا باشد. به همین علت هم باید با افغانستان رابطه خود را حفظ کنیم و هم با کشورهای موثر در افغانستان ارتباط برقرار کنیم تا منافع کشورمان تأمین شود. اینگونه حرکت‌ها به موازات مذاکرات در برجام ضروری است و باید با جدیت دنبال شود. اینکه دیپلماسی در اولویت امور دولت باشد می‌تواند در جنبه‌های مختلف نتایج مثبتی داشته باشد. این مسیر باید در سال‌های آینده نیز تداوم داشته باشد و از رازی‌ن در عرصه‌های مختلف هراس نداشته باشیم زیرا می‌توانیم از طریق دیپلماسی منافع کشور را تأمین کنیم.